

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/21-03/8
URBROJ: 613-9-21-9
Bjelovar, 25. listopada 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Radnička fronta
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2020.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2020.	15
	Provedba naloga i preporuka	20

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Radničke fronte (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Skupština nije donijela Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke niti je provodila nadzor i kontrolu nad financijskim i materijalnim poslovanjem Stranke za 2020., što nije u skladu sa Statutom Stranke. (točka 1. Nalaza)
- Financijskim planom za 2020., prihodi su planirani u iznosu od 146.233,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 443.272,00 kn, što je 297.039,00 kn ili 203,1 % više od plana; rashodi su planirani u iznosu od 150.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 214.638,00 kn, što je 64.638,00 kn ili 43,1 % više od plana. Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija ostvareni u iznosu od 109.279,00 kn nisu planirani. Također, ostvareni su tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 100.000,00 kn i rashodi za tekuće donacije u iznosu od 6.121,00 kn, a nisu planirani. Planiran je manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 3.767,00 kn, a ostvaren je višak prihoda u iznosu od 228.634,00 kn. Iako su utvrđena značajna odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na financijski plan, njegove izmjene i dopune tijekom godine nisu donesene. (točka 2. Nalaza)
- Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 87.312,00 kn (članarine 43.293,00 kn, članski doprinosi 44.019,00 kn), a za primljene članarine i članske doprinose nisu vođene propisane evidencije ni izdavane potvrde. Prema odredbama Statuta Stranke, iznos članarine vezan je uz mjesečna netoprimanja članova Stranke, ali Stranka nema podatke o njihovim mjesečnim netoprimanjima. Za naplatu potraživanja za članarine u iznosu od 17.341,00 kn Stranka nije poduzimala mjere naplate propisane unutarnjim aktima Stranke, a prema izvanknjigovodstvenoj evidenciji ustrojenoj za članski doprinos, potraživanja od pojedinih članova za članski doprinos postoje više od tri mjeseca, a neka su iz ranijih godina (članovi Stranke dužni su članski doprinos plaćati mjesečno). (točka 4. Nalaza)

Zajmovi u iznosu od 14.015,00 kn odnose se na potraživanja za zajmove (pozajmice) dane članovima Stranke, od čega je 12.515,00 kn dospjelo. Dospjela potraživanja odnose se na potraživanja od pet članova Stranke u iznosima od 1.015,00 kn do 3.000,00 kn po članu. Navedeni zajmovi (pozajmice) dani su na temelju Pravilnika o Fondu solidarnosti, koji je bio na snazi do 20. lipnja 2020. (tri zajma dana su prethodnih godina, a dva u 2020.). Davanje zajmova (pozajmica), također je, između ostalog, utvrđeno i godišnjim programom rada. Pojedini zajmovi (pozajmice) dani su na rok od devet odnosno 12 mjeseci, umjesto na šest mjeseci kako je utvrđeno unutarnjim aktima Stranke. (točka 5. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u siječnju 2015., a svojstvo pravne osobe stekla je upisom u Registar političkih stranaka u ožujku 2015. Prema Registru političkih stranaka te rješenju Ministarstva uprave (od srpnja 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave, prema Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine 85/20) iz srpnja 2019., sjedište Stranke je Ulica Frana Vrbanića 11, Zagreb. Osnovni ciljevi Stranke i programski okvir unutar kojeg Stranka djeluje određeni su Statutom te Programskim principima i Zahtjevima, koje donosi Skupština Stranke.

Prema Programskim principima, temeljni cilj Stranke predstavlja ukidanje kapitalističkog ekonomskog i pripadnog političkog sistema te uspostava društvenog vlasništva nad sredstvima za proizvodnju, na principima radničkog upravljanja nad ekonomijom i političke vlasti radnih slojeva, kojom se demokratskim odlučivanjem rješavaju sva pitanja od neposrednog interesa svih zainteresiranih – na razini radnog mjesta, institucije, kvarta, grada te u konačnici zemlje u cjelini.

Zahtjevima Stranke uređena su i utvrđena područja djelovanja, i to: zaštita i povećanje radničkih prava (skraćivanje tjednog radnog vremena na 35 sati bez smanjivanja plaće i zapošljavanja ljudi, povećanje minimalne plaće, odnos minimalne i maksimalne plaće 1 : 4, kazna za ozbiljno kršenje Zakona o radu, tijela radničke kontrole u svim poduzećima); revizija privatizacije (poništanje svih privatizacija provedenih uz bilo kakve nepravilnosti ili pogodovanje, konfiskacija imovine političke i ekonomske elite, ako stečena imovina nije u skladu s prijavljenim prihodima, te pravo države na nacionalizaciju svih poduzeća od vitalnog društvenog interesa); nova ekonomska politika (između ostalog, uvođenje potpuno dostupnog i besplatnog, za krajnje korisnike, zdravstva i obrazovanja na svim razinama, od vrtića do doktorata, potpuni prestanak svake privatizacije, uključujući ukidanje mjera usmjerenih prema postupnoj privatizaciji školstva, zdravstva, strateških i prirodnih resursa, uvođenje ekstremno progresivnog poreza, prestanak financiranja vjerskih zajednica, povlaštenih mirovina i lažnih invalidnina, smanjivanje dobne granice umirovljenja na 55 godina za žene i 60 godina za muške, drakonske kazne za teške povrede javnog interesa u svrhu stjecanja osobne koristi te potpuna transparentnost u radu svih poduzeća i institucija); povećanje prava žena i LGBT osoba (pravo žena na besplatan pobačaj i kontracepciju, produženje rodiljnog dopusta uz punu plaću, izbor ženskih odbora u svim poduzećima i ustanovama uz pravo veta na sve odluke u vezi s položajem žena); zabrana utjecaja kapitala na izbore i politički život (prava demokracija ne može ovisiti o novcu – treba eliminirati utjecaj krupnog kapitala, uključujući i velike privatne medije, na političke izbore, promidžbe i referendume) te međunarodni odnosi bazirani na ravnopravnosti i solidarnosti (uspostava međunarodne komisije za reviziju nelegitimnog inozemnog duga).

Statutom Stranke iz veljače 2016. utvrđeni su ciljevi, programski okvir te metode djelovanja i organiziranja; prava i obveze članova, unutarnje uređenje i donošenje odluka; sredstva za rad, prestanak djelovanja; druga pitanja od interesa za članstvo i djelovanje Stranke. Članom Stranke može postati svaka punoljetna poslovno sposobna fizička osoba koja je državljanin Republike Hrvatske i koja prihvaća Programske principe i Zahtjeve. Član Stranke može biti redovan i član simpatizer. Redovan član plaća mjesečnu članarinu, ostvaruje pravo glasa i punopravno sudjeluje u radu tijela Stranke te mora biti član neke radne grupe ili na neki drugi način aktivno sudjelovati u radu Stranke. Član simpatizer ne ostvaruje pravo glasa i pravo rada u tijelima Stranke, ali ima pravo na informiranje o radu i djelovanju Stranke te pravo sudjelovanja u aktivnostima Stranke.

Član simpatizer također plaća članarinu.

Ustrojstveni oblik Stranke je lokalna organizacija, koja je organizirana po teritorijalnom principu, a odluku o osnivanju donosi Operativno-koordinacijska sekcija. Do konca 2020. Stranka nema registriranih lokalnih organizacija.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Skupština, Savjet, Operativno-koordinacijska sekcija i radne grupe.

Skupština je najviše tijelo Stranke i čine je svi redovni članovi. Skupština definira temeljne političke dokumente i stavove, statutarne odredbe, kratkoročne ciljeve i stratešku orijentaciju Stranke. Također, donosi konačne odluke o svim žalbama, može odlučivati o svim pitanjima unutar Stranke i glasati o svim odlukama koje donesu druga tijela. Skupština obvezno izravno donosi sve važne i strateške odluke (primjerice: o izlasku na izbore, ulasku u koalicije, formiranju vlasti na bilo kojoj razini, političkim stavovima i odlukama koje znatno utječu na percepciju ili rad Stranke) te odlučuje o spornim pitanjima o kojima među članstvom postoje oprečni ili podijeljeni stavovi. Skupština naknadno, u roku od najviše 30 dana, potvrđuje sve bitne odluke koje je Operativno-koordinacijska sekcija morala hitno donijeti te uvijek može odlučiti drukčije od odluka Operativno-koordinacijske sekcije.

Savjet je savjetodavno i radno tijelo Stranke koje služi kao platforma za širu unutarstranačku raspravu i na kojem se pripremaju temeljni politički dokumenti, kao što su programi, statut, pravilnici, dugoročni ciljevi i strateška orijentacija organizacije u narednom razdoblju. O svim zaključcima i dokumentima donesenima na Savjetu u konačnici mora glasati Skupština nakon dodatne rasprave na svim lokalnim organizacijama. Savjet čine delegati lokalnih organizacija i delegati članova koji nemaju svoju lokalnu organizaciju. Svaku lokalnu organizaciju predstavlja broj delegata proporcionalan veličini lokalne organizacije, i to u omjeru 1 : 3 zaokružen na veći broj u slučaju ostatka. Članovi koji nemaju svoju lokalnu organizaciju zajedno biraju svoje delegate na isti način.

Operativno-koordinacijska sekcija je izvršno tehničko-operativno tijelo koje koordinira rad Stranke, rad lokalnih organizacija, radnih grupa i akcija te svakodnevno radi na različitim organizacijskim poslovima. Donosi svakodnevne, koordinacijske, tehničke, operativne, manje i hitne odluke, sukladno Pravilniku o radu Operativno-koordinacijske sekcije, a Skupština naknadno uvijek može odlučiti drukčije. Član Operativno-koordinacijske sekcije može biti bilo koji redovni član Stranke koji je aktivni član organizacije više od šest mjeseci i koji redovito plaća članarinu, na temelju pisanog zahtjeva za članstvo. Operativno-koordinacijska sekcija može odbiti priključenje novog člana, uz obvezno pisano obrazloženje. Broj članova najmanje je pet, a najviše 15. Skupština svakih šest mjeseci potvrđuje članove Operativno-koordinacijske sekcije. Stranku predstavljaju i zastupaju tri redovna člana koje bira Operativno-koordinacijska sekcija. Osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje Stranke od 21. ožujka 2019. su Željko Kašaj, David Bilić, Denis Geto (do 30. listopada 2020.) te Zlatko Nikolić (od 30. listopada 2020.).

Radne grupe su posebna radna tijela koja uspostavlja Operativno-koordinacijska sekcija ili lokalna organizacija, a sastoje se od redovnih članova i simpatizera. Osnivanje radne grupe može predložiti bilo koji član Stranke, a s radom prestaje kada izvrši zadatak radi kojeg je osnovana ili odlukom Operativno-koordinacijske sekcije. Stranka koncem 2020. nema radnih grupa.

Osim Statuta, prijašnjih godina donesen je i Pravilnik o disciplinskom postupku i disciplinskim mjerama, a u 2020. donesen je Pravilnik o solidarnim potporama (kojim je izvan snage stavljen Pravilnik o Fondu solidarnosti iz 2017.), Pravilnik o naknadama u političkim tijelima (kojim je izvan snage stavljen Pravilnik o naknadama u političkim tijelima – LO Zagreb iz 2017.) te Etički kodeks.

Koncem 2020. Stranka ima jednog zastupnika u Gradskoj skupštini Grada Zagreba, jednu zastupnicu u 10. sazivu Hrvatskog sabora te jednog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave. Početkom 2020. Stranka nije imala zaposlenih, a koncem 2020. ima dva zaposlenika na određeno vrijeme i nepuno radno vrijeme (u trajanju od 20 sati tjedno).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava te plaćanja (ulazni računi, prilozi uz račune, drugi financijski dokumenti) obavljala je i potpisivala osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje Stranke (u pojedinim slučajevima i dvije osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje Stranke). Knjigovodstvene usluge (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izrada godišnjih financijskih izvještaja) za Stranku obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora.

Etičkim kodeksom iz 2020. utvrđena su etička načela i pravila ponašanja kojih su se svi članovi Stranke dužni pridržavati pri obavljanju stranačkih dužnosti, u komunikaciji s drugim osobama unutar i izvan Stranke. Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu unutarnje i vanjske komunikacije koristi svoje mrežne stranice, unutarnji komunikacijski kanal Stranke i e-poštu.

Planiranje

Financijski plan i program rada za 2020. donijela je Skupština Stranke u studenome 2019.

Financijskim planom, koji se sastoji od plana prihoda i rashoda, planirani su prihodi u iznosu od 146.233,00 kn, rashodi u iznosu od 150.000,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 3.767,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 51.233,00 kn, prihode od članarina u iznosu od 30.000,00 kn, prihode od članskih doprinosa u iznosu od 25.000,00 kn te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 40.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 142.500,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 2.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 1.500,00 kn te druge rashode u iznosu od 4.000,00 kn.

Program rada za 2020. sadrži šest glavnih aktivnosti (ciljeve) koje Stranka planira provoditi, i to: promicanje prava radnika i svih obespravljenih u društvu, širenje Stranke i ideje demokratskog socijalizma 21. stoljeća, unaprjeđenje unutarnje organizacije Stranke, priprema i sudjelovanje na parlamentarnim izborima, institucionalna suradnja te redovite opće aktivnosti. Uz svaku aktivnost planirani su rashodi prema vrstama i iznosima.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, program rada i financijski plan za 2020., kao i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2020., u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Bilješke uz Bilancu dostavljene su Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (svibanj 2021.) te nisu unesene u informacijski sustav za nadzor financiranja. Podaci iskazani u financijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 443.272,00 kn, što je 321.804,00 kn ili 264,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 297.039,00 kn ili 203,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	0,00	183.100,00	-
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	51.233,00	51.233,00	100,0
3.	Prihodi od članarina	56.308,00	87.312,00	155,1
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	13.408,00	11.879,00	88,6
5.	Drugi prihodi	519,00	109.748,00	21 146,1
	Ukupni prihodi	121.468,00	443.272,00	364,9

Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 183.100,00 kn ili 41,3 % te druge prihode (iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda) u iznosu od 260.172,00 kn ili 58,7 %. U odnosu na prethodnu godinu, značajnija odstupanja odnose se na prihode iz državnog proračuna zbog osvojenog zastupničkog mjesta na izborima za zastupnike u 10. sazivu Hrvatskog sabora, koji prethodne godine nisu ostvareni, te druge prihode ostvarene više za 109.229,00 kn, jer je u okviru drugih prihoda iskazana naknada troškova promidžbe za izbor zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora. Ostvareni prihodi korišteni su za financiranje rashoda redovnog poslovanja te izborne promidžbe, odnosno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i Programskim principima Stranke.

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu od 183.100,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. Na temelju odredaba članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u srpnju 2020. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 90/20), prema kojima su Stranci za razdoblje od 22. srpnja do 31. prosinca 2020. raspoređena sredstva ukupno u iznosu od 183.100,00 kn, za osvojeno zastupničko mjesto na izborima za zastupnike u 10. sazivu Hrvatskog sabora održanim 5. srpnja 2020. Sredstva iz državnog proračuna doznačena su na središnji račun Stranke tromjesečno (u kolovozu i listopadu 2020.).

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 51.233,00 kn odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluke Gradske skupštine Grada Zagreba o financiranju Stranke iz proračuna Grada Zagreba. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici; sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17). Sredstva su primljena od Grada Zagreba tromjesečno u jednakim iznosima.

Prihodi od članarina ostvareni u iznosu od 87.312,00 kn odnose se na članarine u iznosu od 43.293,00 kn i članske doprinose u iznosu od 44.019,00 kn. Odredbama članka 7. Statuta utvrđeno je, između ostalog, da članarinu plaćaju svaki mjesec svi redovni članovi i simpatizeri Stranke u utvrđenim iznosima članarine (za zaposlene članove ili članove sa stalnim primanjima članarina iznosi 1,0 % mjesečnih netoprimanja, a minimalno iznosi 20,00 kn; članarina za nezaposlene članove te članove bez stalnih primanja, studente i umirovljenike također iznosi 20,00 kn). Odluku o izuzeću od plaćanja članarine može donijeti Operativno-koordinacijska sekcija na temelju pisanog zahtjeva člana Stranke. Pravilnikom o naknadama u političkim tijelima (o članskom doprinosu), koji je bio na snazi do 21. srpnja 2020., utvrđen je postotak mjesečnih prihoda iz lokalnih tijela koji članovi uplaćuju Stranci (od 10,0 % do 100,0 %, ovisno o iznosu mjesečnih prihoda članova). Novim Pravilnikom o naknadama u političkim tijelima, koji je na snazi od 22. srpnja 2020., utvrđene su, između ostalog, vrste primanja (naknada) na koja se plaća članski doprinos te način izračuna članskog doprinosa (formula), prema kojem iznos članskog doprinosa također ovisi o iznosu mjesečnih netoprimanja. Obveza i način vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primljenim članarinama i članskim doprinosima propisani su odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Za primljene članarine i članske doprinose nisu vođene propisane evidencije niti su izdavane potvrde.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni u iznosu od 11.879,00 kn odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) u novcu od 19 fizičkih osoba za financiranje redovne djelatnosti Stranke. Pojedinačni dobrovoljni prilozi (donacije) iznosili su od 100,00 kn do 2.000,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, kojima su propisane vrste, način uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde te vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 109.748,00 kn odnose se na naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 109.279,00 kn te prihode od financijske imovine (kamate na dane zajmove i na sredstva na žiroračunu te tečajne razlike) u iznosu od 469,00 kn. Naknada troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 109.279,00 kn ostvarena je u skladu s dodatkom Koalicijskom sporazumu zaključenim u studenome 2020., što je u poslovnim knjigama Stranke evidentirano odnosno u financijskim izvještajima iskazano na računu tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija, umjesto na računu prihodi po posebnim propisima iz proračuna. Sredstva je u studenome 2020. Stranci doznala politička stranka – nositelj koalicijskog sporazuma (Možemo! – politička platforma).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 214.638,00 kn, što je 2.348,00 kn ili 1,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 64.638,00 kn ili 43,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	0,00	17.633,00	-
2.	Materijalni rashodi	132.014,00	81.305,00	61,6
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	62.395,00	35.700,00	57,2
2.2.	Drugi materijalni rashodi	69.619,00	45.605,00	65,5
3.	Rashodi amortizacije	4.039,00	1.057,00	26,2
4.	Financijski rashodi	2.254,00	1.655,00	73,4
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	78.679,00	6.121,00	7,8
6.	Drugi rashodi	0,00	106.867,00	-
	Ukupni rashodi	216.986,00	214.638,00	98,9
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	121.468,00	443.272,00	364,9
	Višak prihoda	0,00	228.634,00	-
	Manjak prihoda	95.518,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na druge rashode u iznosu od 106.867,00 kn ili 49,8 % te materijalne rashode u iznosu od 81.305,00 kn ili 37,9 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su manje za 72.558,00 kn ili 92,2 %, dok drugi rashodi (106.867,00 kn) i rashodi za zaposlene (17.633,00 kn) prethodne godine nisu ostvareni.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 17.633,00 kn. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 13.762,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 2.271,00 kn te ostale rashode za zaposlene (troškovi prehrane zaposlenika) u iznosu od 1.600,00 kn. Plaće i drugi dodaci na plaće obračunani su i isplaćeni u skladu s ugovorima o radu.

Materijalni rashodi u iznosu od 81.305,00 kn odnose se na rashode za promidžbu i informiranje u iznosu od 35.700,00 kn (usluge oglašavanje na društvenim mrežama i u elektroničkim medijima u iznosu od 30.285,00 kn te promidžbeni materijal u iznosu od 5.415,00 kn) i druge materijalne rashode u iznosu od 45.605,00 kn, ostvarene u okviru redovnog poslovanja. Drugi materijalni rashodi odnose se na naknade troškova službenih putovanja (korištenje privatnih osobnih automobila u službene svrhe, cestarine) u iznosu od 17.365,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 11.654,00 kn (od čega se najveći dio odnosi na računovodstvene usluge u iznosu od 3.825,00 kn, računalne usluge u iznosu od 2.369,00 kn i usluge telefona i pošte u iznosu od 2.160,00 kn), rashode za materijal i energiju u iznosu od 8.730,00 kn (od čega se najveći dio odnosi na uredski i potrošni materijal u iznosu od 3.520,00 kn i sitni inventar u iznosu od 2.856,00 kn), reprezentaciju u iznosu od 7.636,00 kn te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 220,00 kn.

Rashodi amortizacije u iznosu od 1.057,00 kn ostvareni su u skladu s odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak), a odnose se na obračun amortizacije uredske opreme.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.655,00 kn. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 1.469,00 kn te negativne tečajne razlike u iznosu od 186,00 kn.

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 6.121,00 kn. Odnose se na donacije (pomoći) dane dvjema udrugama u iznosu od 5.550,00 kn te građanima pogođenima potresom na Baniji u iznosu od 571,00 kn. Donacije (pomoći) su dane na temelju odluka Operativno-koordinacijske sekcije, u skladu s Pravilnikom o solidarnim potporama koji je donijela Skupština Stranke 21. lipnja 2020.

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 106.867,00 kn. Odnose se na dani predujam za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 100.000,00 kn te kaznu zbog kašnjenja predaje financijskih izvještaja za 2016. u iznosu od 6.867,00 kn.

U srpnju 2020. održani su izbori za zastupnike u 10. sazivu Hrvatskog sabora. Stranka je u lipnju 2020. s pet političkih stranaka (Možemo! – politička platforma, Nova ljevica, Održivi razvoj Hrvatske, Za Grad, Zagreb je naš) zaključila Koalicijski sporazum o zajedničkom izlasku na izbore za zastupnike u Hrvatski sabor 2020. (dalje u tekstu: Koalicijski sporazum). Koalicijskim sporazumom su, između ostalog, utvrđene koalicijske liste u jedanaest izbornih jedinica i redoslijed kandidata na listama te da politička stranka Možemo! – politička platforma preuzima obvezu otvaranja i vođenja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe i odgovorna je za ispunjenje svih obveza koje proizlaze iz Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te drugih propisa koji reguliraju pitanja financijske odgovornosti političkih stranaka.

Koalicijskim sporazumom također je utvrđeno da će koalicijski partneri na poseban račun za financiranje izborne promidžbe uplatiti predujam u iznosu od 550.000,00 kn, od čega je Stranka obvezna uplatiti 100.000,00 kn, a u slučaju da se sredstva prikupljena za potrebe izborne promidžbe ne utroše u potpunosti, vratit će se proporcionalno uplatama svakog koalicijskog partnera na njegov poslovni račun. U slučaju ostvarenja prava na naknadu troškova izborne promidžbe, Koalicijskim sporazumom utvrđeno je da će se koalicijski partneri dogovoriti oko podjele dobivenih sredstava prema načelu omjera uložениh financijskih sredstava pojedinog koalicijskog partnera u izbornu promidžbu sve do punog povrata troškova. Koalicijskim sporazumom nije utvrđen način evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedinog koalicijskog partnera (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima).

Stranka je na poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, koji je otvorila politička stranka nositelj Koalicijskog sporazuma (Možemo! – politička platforma), u lipnju 2020. doznačila vlastita sredstva (predujam) u iznosu od 100.000,00 kn, što je u poslovnim knjigama Stranke evidentirano odnosno u financijskim izvještajima iskazano na računu tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija, umjesto u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma.

Nakon održanih izbora, odnosno u studenome 2020., u skladu s Koalicijskim sporazumom, zaključen je dodatak Koalicijskom sporazumu, kojim je, između ostalog, utvrđeno da Stranka ima pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 109.279,00 kn. Stranka nema obračun ukupnih troškova izborne promidžbe iz kojeg bi bio vidljiv iznos troškova koji se od ukupno ostvarenih troškova izborne promidžbe potpisnica Koalicijskog sporazuma odnosi na Stranku.

S obzirom na navedeno, skreće se pozornost da političke stranke međusobnim sporazumima trebaju jasno utvrditi način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obveza uplate i iznos predujma, obračun ukupnih troškova izborne promidžbe te način izvještavanja i evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), kao i način podjele ostvarene naknade troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna (ako ostvare to pravo), kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Kada je politička stranka koalicijski partner, dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana te obveze prema koalicijskom partneru.

Višak prihoda tekuće godine iznosi 228.634,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iskazan je u iznosu od 94.274,00 te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 322.908,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 368.682,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	3.348,00	2.291,00	68,4
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	3.348,00	2.291,00	68,4
2.	Financijska imovina	118.870,00	366.391,00	308,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	95.857,00	332.926,00	347,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	0,00	1.218,00	-
2.3.	Zajmovi	8.500,00	14.015,00	164,9
2.4.	Potraživanja za prihode	14.513,00	18.232,00	125,6
	Ukupno imovina	122.218,00	368.682,00	301,7
3.	Obveze	16.051,00	33.881,00	211,1
3.1.	Obveze za rashode	2.025,00	17.030,00	841,0
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	14.026,00	16.851,00	120,1
4.	Vlastiti izvori	106.167,00	334.801,00	315,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	122.218,00	368.682,00	301,7

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2020. je 246.464,00 kn ili 201,7 % veća u odnosu na stanje početkom 2020., najvećim dijelom zbog povećanja novca u banci i blagajni za 237.069,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 332.926,00 kn (sredstva na računima za redovno poslovanje u iznosu od 328.226,00 kn i blagajni u iznosu od 4.700,00 kn), potraživanja za prihode u iznosu od 18.232,00 kn, dane zajmove članovima Stranke u iznosu od 14.015,00 kn i depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 1.218,00 kn (jamčevni polozi u iznosu od 850,00 kn te potraživanja za predujmove u iznosu od 368,00 kn). Potraživanja za prihode odnose se na potraživanja za članarine i članske doprinose u iznosu od 17.341,00 kn te potraživanja za prihode od financijske imovine (kamate na dane zajmove) u iznosu od 891,00 kn. Od ukupnih potraživanja (za prihode i dane zajmove) u iznosu od 32.247,00 kn, do sredine rujna 2021. Stranka je naplatila 6.224,00 kn ili 19,3 %.

Obveze u iznosu od 33.881,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu od 17.030,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja (odgođeno priznavanje prihoda za članarine i članski doprinos) u iznosu od 16.851,00 kn. Obveze za rashode odnose se na obveze za zaposlene (netoplaća, doprinosi iz plaće i na plaće) u iznosu od 9.902,00 kn, obveze za materijalne rashode (naknade troškova zaposlenima) u iznosu od 1.020,00 kn te ostale obveze u iznosu od 6.108,00 kn (od čega se vrijednosno značajnije odnose na obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 6.058,00 kn). Do konca svibnja 2021. u cijelosti (17.030,00 kn) podmirene su obveze za rashode.

Vlastiti izvori u iznosu od 334.801,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 322.908,00 kn te druge vlastite izvore (sredstva uložena pri osnivanju Stranke) u iznosu od 11.893,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 8. travnja do 25. listopada 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
7. Statut, Programski principi i Zahtjevi
8. Financijski plan i program rada za 2020.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna i od članarina, rashodima za promidžbu i informiranje te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja osobe za predstavljanje i zastupanje Stranke u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, poslovne knjige, prihode i potraživanja od članarina te imovinu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Financijsko upravljanje i kontrole, prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, su sustav unutarnjih kontrola kojima se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Prema odredbama članka 17. Statuta Stranke, nadzor i kontrolu nad financijskim i materijalnim poslovanjem Stranke provodi Skupština, a financijsko i materijalno poslovanje Stranke regulira se Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju kojeg donosi Skupština. Navedeni Pravilnik do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2021.) nije donesen. Također, Skupština nije provodila nadzor i kontrolu nad financijskim i materijalnim poslovanjem Stranke za 2020.

Iako Stranka nema formalno utvrđena pravila i procedure za provedbu unutarnje kontrole, odnosno nema unutarnjim aktima uređen sustav unutarnjih kontrola, formalnu, računsku i suštinsku ispravnost knjigovodstvenih isprava te plaćanja (ulazni računi, prilozi uz račune, drugi financijski dokumenti) obavljala je i potpisivala osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje Stranke (u pojedinim slučajevima i dvije osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje Stranke).

Državni ured za reviziju nalaže donijeti Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju te da Skupština provodi nadzor i kontrolu nad financijskim i materijalnim poslovanjem Stranke, u skladu s odredbama Statuta Stranke. Također, preporučuje unutarnjim aktima urediti sustav unutarnjih kontrola kako bi se uspostavom kontrolnih aktivnosti osiguralo ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

2. Planiranje

2.1. Financijski plan i program rada za 2020. donijela je Skupština Stranke u studenome 2019.

Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda, ali ne sadrži plan zaduživanja i otplata, kao ni obrazloženje financijskog plana. Prihodi su planirani u iznosu od 146.233,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 443.272,00 kn, što je 297.039,00 kn ili 203,1 % više od plana.

Rashodi su planirani u iznosu od 150.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 214.638,00 kn, što je 64.638,00 kn ili 43,1 % više od plana. Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija ostvareni u iznosu od 109.279,00 kn nisu planirani. Također, ostvareni su tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 100.000,00 kn i rashodi za tekuće donacije u iznosu od 6.121,00 kn, a nisu planirani. Planiran je manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 3.767,00 kn, a ostvaren je višak prihoda u iznosu od 228.634,00 kn. Izmjene i dopune financijskog plana tijekom godine nisu donesene. Odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, propisano je da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Prema odredbama članaka 14., 17. i 19. navedenog Pravilnika, plan zaduživanja i otplata sadrži, između ostalog, najviši iznos do kojega se neprofitna organizacija može jednokratno kratkoročno zadužiti, kao i najviši iznos do kojega neprofitna organizacija može jednokratno dati kratkoročne zajmove, a obrazloženje financijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu. Izmjene i dopune financijskog plana obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza. Neprofitna organizacija u svom statutu ili drugim općim aktima utvrđuje što se smatra značajnim odstupanjem u smislu odredaba ovoga članka.

Program rada za 2020. sadrži šest glavnih aktivnosti (ciljeve) koje Stranka planira provoditi, i to: promicanje prava radnika i svih obespravljenih u društvu, širenje Stranke i ideje demokratskog socijalizma 21. stoljeća, unaprjeđenje unutarnje organizacije Stranke, priprema i sudjelovanje na parlamentarnim izborima, institucionalna suradnja te redovite opće aktivnosti. Stranka ne prati ostvarenje rashoda po navedenim aktivnostima.

Državni ured za reviziju nalaže donositi plan zaduživanja i otplata te obrazloženje financijskog plana koji su sastavni dio financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. S obzirom na značajna odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na plan, Državni ured za reviziju nalaže donošenje izmjena financijskog plana, ako tijekom godine dođe do značajnijih odstupanja od financijskog plana, u skladu s Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Također, preporučuje pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.

3. Poslovne knjige

- 3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Iako su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja za članarine u iznosu od 17.341,00 kn (od čega se na članarine odnosi 13.474,00 kn, a članske doprinose 3.867,00 kn), nije ustrojena analitička evidencija potraživanja za članarine i članske doprinose, odnosno knjiga potraživanja po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo. Za članski doprinos ustrojena je izvanknjigovodstvena evidencija u kojoj je po obveznicima naveden iznos uplaćenog članskog doprinosa po mjesecima i ukupno uplaćeno za 2020., potraživanja na 31. prosinca 2019., obveze (zaduženje) za 2020. te potraživanja na 31. prosinca 2020. Navedena evidencija ne sadrži, između ostalog, podatke o datumu uplate, što otežava kontrolu podataka o uplati, odnosno potraživanjima. S obzirom na navedeno, točnost podataka o potraživanjima za članarine i članske doprinose evidentiranim u poslovnim knjigama te iskazanim u financijskim izvještajima nije moguće potvrditi. Odredbama članka 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, utvrđeno je, između ostalog, da neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo); pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičku evidenciju (knjigu) potraživanja za članarine i članske doprinose u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

4. Prihodi i potraživanja od članarina

- 4.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 443.272,00 kn, što je 321.804,00 kn ili 264,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 183.100,00 kn ili 41,3 % te druge prihode (iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda) u iznosu od 260.172,00 kn ili 58,7 %.

Prihodi od članarina ostvareni u iznosu od 87.312,00 kn odnose se na članarine u iznosu od 43.293,00 kn i članske doprinose u iznosu od 44.019,00 kn. Za primljene članarine i članske doprinose nisu vođene evidencije ni izdane potvrde, što je propisano odredbama članka 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odredbama članka 3. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Prema odredbama Statuta Stranke, iznos članarine vezan je uz mjesečna netoprimanja članova Stranke (za zaposlene članove ili članove sa stalnim primanjima članarina iznosi 1,0 % mjesečnih netoprimanja, a minimalno iznosi 20,00 kn), ali Stranka nema podatke o mjesečnim netoprimanjima članova Stranke.

U pisanom očitovanju osobe koja zastupa i predstavlja Stranku navodi se da pri utvrđivanju potraživanja za članarinu, od člana Stranke ne traži se dokaz o mjesečnim netoprimanjima, nego se njegovom obvezom smatra onaj iznos koji član samostalno usmeno najavi kao 1,0 % svojih mjesečnih netoprimanja i počne uplaćivati Stranci (minimalno 20,00 kn). Također, navodi da su u planu izmjene Statuta kojima će se članarina utvrditi u obliku konstantnih bročanih vrijednosti.

Za naplatu potraživanja za članarine u iznosu od 17.341,00 kn Stranka nije poduzimala mjere naplate propisane unutarnjim aktima Stranke, a prema izvanknjigovodstvenoj evidenciji ustrojenoj za članski doprinos, potraživanja od pojedinih članova za članski doprinos postoje više od tri mjeseca, a neka su iz ranijih godina. Prema odredbama članaka 3. i 5., točke 3. Pravilnika o naknadama u političkim tijelima, član/ica koji/a ostvaruje primanja iz članka 2. dužan/na je mjesečno uplaćivati na središnji žiro-račun Stranke dio tih primanja (članski doprinos), a ukoliko član/ica ne poštuje odredbe ovog Pravilnika tako da potraživanja njegovih članskih doprinosa postoje više od tri mjeseca, Radna grupa za financije i administraciju dužna je člana/icu upozoriti da je počinio/la prekršaj koji se kažnjava izbacivanjem iz Stranke te obavijestiti Operativno-koordinacijsku sekciju Stranke i prepustiti joj daljnje postupanje sukladno Statutu.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidencije te izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja. Također, nalaže prikupljati članarinu te za članske doprinose poduzimati mjere naplate u skladu s unutarnjim aktima Stranke.

5. Imovina

- 5.1. Ukupna vrijednost imovine iskazana koncem 2020. u iznosu od 368.682,00 kn najvećim dijelom odnosi se na financijsku imovinu u iznosu od 366.391,00 kn ili 99,4 % ukupne vrijednosti imovine. Financijska imovina odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 332.926,00 kn, potraživanja za prihode u iznosu od 18.232,00 kn, zajmove u iznosu od 14.015,00 kn i depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 1.218,00 kn.

Zajmovi u iznosu od 14.015,00 kn odnose se na potraživanja za zajmove (pozajmice) dane članovima Stranke, od čega je 12.515,00 kn dospjelo. Dospjela potraživanja odnose se na potraživanja od pet članova Stranke u iznosima od 1.015,00 kn do 3.000,00 kn po članu. Navedeni zajmovi (pozajmice) dani su na temelju Pravilnika o Fondu solidarnosti, koji je bio na snazi do 20. lipnja 2020. (tri zajma dana su prethodnih godina, a dva u 2020.). Instrumenti osiguranja plaćanja nisu pribavljeni niti su utvrđeni navedenim Pravilnikom. Pravilnikom o solidarnim potrebama, koji je na snazi od 21. lipnja 2020., utvrđeno je pribavljanje ovjerene bjanko-zadužnice, kao instrumenta osiguranja plaćanja. Davanje zajmova (pozajmica), također je, između ostalog, utvrđeno i godišnjim programom rada.

Pojedini zajmovi (pozajmice) dani su na rok od devet odnosno 12 mjeseci, umjesto na šest mjeseci kako je utvrđeno navedenim pravilnicima Stranke. Odredbama članka 7. Pravilnika o Fondu solidarnosti i članka 5. Pravilnika o solidarnim potporama, utvrđeno je, između ostalog, da se pozajmica odobrava/vraća najdulje šest mjeseci od dana preuzimanja iste.

Za naplatu dospjelih potraživanja za dane zajmove (pozajmice) upućene su pisane opomene trojici dužnika, a prema pisanom očitovanju člana Stranke, s dvojicom dužnika se putem službenog komunikacijskog kanala Stranke dogovaraju modeli povrata zajma. Druge mjere naplate danih zajmova (pozajmica) nisu poduzimane.

Državni ured za reviziju nalaže pri davanju zajmova (pozajmica) postupati u skladu s odredbama Pravilnika o solidarnim potporama. Također, preporučuje poduzeti sve raspoložive mjere naplate danih zajmova kako bi se osigurala veća učinkovitost u njihovoj naplati i omogućilo korištenje sredstava za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i Programskim principima Stranke.

Stranka u Očitovanju, između ostalog, navodi da činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2020. smatra utemeljenima i objektivnima.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2019., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2020. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogu i preporuci danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalog i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2019.	Pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje aktivnosti utvrđenih godišnjim programom rada.	1. 1. 2021.	nije provedeno
2.	Prihodi	2019.	Izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.	31. 1. 2021.	nije provedeno

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu i preporuci Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *Stranka u Očitovanju, između ostalog, navodi da status naloga i preporuka iz prošle revizije smatra utemeljenim i objektivnim.*